

V IMENU POLITIČNE KOREKTNOSTI

GAŠPER BLAŽIČ

Ta teden sem v Družini prebral pismo bralca, ki opisuje, kako je želel darovati za mašo »za božjo pomoč in varstvo Janeza Janše in ostalih krivično obsojenih« na Sveti gori. Kot piše, je rektor bazilike odločno odklonil dar za mašo s takšnim namenom (obrazložitev v pismu žal ni bila napisana), zato se je obrnil na župnijo Col, kjer ni bilo nobenih težav s takšnim mašnim namenom. Mašo je daroval vojaški kaplan g. Milan Pregelj ob somaševanju domačega župnika g. Alojza Šinkovca. Zapletlo pa se je, ko je avtor pisma želel o omenjeni maši obvestiti širšo javnost preko radia Ognjišče, kjer so hoteli dogodek prikazati čim bolj »lokalno« - iz tega je bilo mogoče razbrati, da je bil mašni namen vsebinsko očitno »neprimeren«, da bi na katoliškem radiu vabili poslušalce na ta dogodek.

To pismo sem prebral samo dan po tistem, ko je v javnost prišla neuradna informacija, da je senat vrhovnega sodišča zavrnil zahtevo po varstvu zakonitosti v zadevi Patria ter da je skupina pravnikov izdala strokovno mnenje, da je Janezu Janši vendarle mogoče odvzeti poslanski mandat. Le malo prej je javnost izvedela, kako vulgarne besede in podel namen je izrazil predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša o voditelju največje opozicijske stranke. In v istem tednu sta padli še dve zelo škandalozni pravosodni odločitvi. Prva je pravnomočnost sodbe v zadevi Urška Čepin vs. Bojan Požar. Slednji je namreč objavil videoposnetek erotične masaže, ki ga je izvajala Čepinova. Šlo je za posnetek s področja poslovnih aktivnosti U. Č., medtem ko je bil Požar obsojen, ker je boje posegel v njeno zasebno in družinsko življenje in ker ga je imel sodnik zaradi pogojnih obsodb iz preteklosti »poln kufer« - vsaj tako je bilo mogoče razumeti medijske zapise. Druga škandalozna odločitev pa je ta, da je tožilstvo v zadevi Baričević (t. i. garažna afera) vložilo obtožni predlog ne samo proti domnevno grešni tožilki Dragici Kotnik, pač pa tudi proti novinarju Mitji Lomovšku, ker je s pridobitvijo tožilskega dokumenta tožilko napeljeval h kaznivemu dejanju. Verjetno se vsi zavedamo, da takšna praksa pravosodja dejansko pomeni konec raziskovalnega novinarstva, saj je potencialno lahko vsak novinar, ki poskuša pridobiti nek dokument, obsojen zaradi napeljevanja h kaznivemu dejanju.

Glede na našete primere nam mora biti jasno, v kakšni greznici se dejansko nahaja Slovenija, ki je glede neodvisnosti pravosodja na neuglednem 91. mestu med državami sveta. Nad tem se velja krepko zamisliti. Predvsem pa je to dober poduk vsem tistim, ki si predstavljajo, da je prav obsodba Janše znamenje, da pravna država še deluje. Z Janezom Janšo se lahko politično strinjamo ali ne - o tem ni dvoma. A eno so politična stališča, drugo pa postopek, s katerim ga želijo na skrajno perfiden način tako politično kot osebno trajno onemogočiti. Morda je res krivo to, da je že večkrat poskušal odpreti omare z okostnjaki nedokončane tranzicije. A tu ne gre več samo za Janšo - gre za to, da se uvaja vse bolj odkrit »apartheid«, prenovljeni partijski rasizem na podlagi Bavconove doktrine o vlogi sodstva v razrednem boju.

Tovrstno dogajanje bi moralo strezniti tudi vse katoličane. Navsezadnje že zaradi tega, ker na površje znova prihajajo revolucionarna izročila, ki so v času prejšnjega režima potiskala katoličane v drugorazredni položaj. A zdi se, da precej katoličanov, še zlasti tistih iz mlajše generacije, drsi v stanje »stockholmskega sindroma«, kar se kaže tudi s tem, da želijo biti za vsako ceno »politično korektni«. Se pravi: kriza pravosodja, še posebej zadeva Patria, nas ne zanima, sodbe moramo spoštovati, če so nam všeč ali ne. Ali pa: nihče ne sme biti nedotakljiv, pa naj bo z leve ali desne. O realnosti pa nič. Kot bi živeli v deželi sanj ali prividov! In prav tu se pojavi glavna nevarnost pretirane zadržanosti v moralizem - ko se nekimi splošnimi načeli tako »držimo«, da nismo zmožni videti realnosti, pač pa se zapremo v svet navidezne resničnosti. In če kdo slučajno skali to ozračje politične korektnosti, je hitro označen za psevdokristjana, ki dejansko tepta evangelij. Ni torej kriv tisti, ki je greh naredil, pač pa tisti, ki je nanj opozoril.

In če končam s primerom, ki ga je omenil bralec Družine, lahko ugotovimo, da varuhi politične korektnosti niso ravno dosledni. Namreč, prav v svetogorski baziliki je bila namreč pred slabim letom dni maša za borce NOB. V isti cerkvi je očitno prepovedano darovati mašo za krivično zaprte. Mar ni to primer vnebovpijoče hinavščine? Kaj bi na to rekel Kristus?

(Časnik.si)

Dobili smo nadškofa

Papež Frančišek je za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita imenoval frančiškana in provinciala Slovenske frančiškanske province sv. Križa Staneta Zoreta.

Novico o papeževem imenovanju 56-letnega Staneta Zoreta za ljubljanskega nadškofa je v soboto, 4. oktobra, na praznik sv. Frančiška Asiškega Sloveniji sporočil apostolski nuncij Juliusz Janusz. Sveti sedež je to informacijo okoli 12. ure objavil tudi na svoji spletni strani, je na opoldanski novinarski konferenci povedal generalni tajnik Slovenske škofovske konference (SSK) Tadej Strehovec. Novoimenovani nadškof na novinarski konferenci ni bil prisoten. O imenovanju novega mariborskega nadškofa na konferenci ni bilo govora. Pater Stane Zore je provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa in predsednik Konference redovnih ustanov v Sloveniji. V času, ko je nadškofija čakala na nadškofa, se ga je omenjalo kot enega izmed možnih kandidatov za vodenje nadškofije.

Predsednik Slovenske škofovske konference in apostolski administrator Ljubljanske nadškofije Andrej Glavan je ob imenovanju Zoreta za novega ljubljanskega nadškofa izrazil navdušenje, da bo ljubljanska nadškofija in cerkvena pokrajina dobila novega pastirja, ki se ji bo lahko povsem posvetil. »Bogate izkušnje vam bodo prav gotovo koristile pri vaši odgovorni službi,« je v čestitki Zoretu zapisal Glavan.

Strehovec je na novinarski konferenci še dejal, da je imenovanje patra Staneta Zoreta za

novega nadškofa lepo presenečenje tako zanj kot tudi za vso našo slovensko Cerkev. Datum njegovega posvečenja še ni določen, v ljubljanski nadškofiji pa bodo v kratkem oblikovali odbor za pripravo posvečenja. Imenovanju novega nadškofa namreč sledi umestitev, ki jo običajno pripravijo v stolnici nadškofije. Po prebrani papeževi buli o imenovanju novega nadškofa umesti apostolski nuncij. Nadškof prejme palico, znamenje škofovske službe, sede na škofovski sedež, nato pa vodi evharistično bogoslužje, pri katerem sodelujejo škofje, duhovniki in verniki iz domovine in tujine. Običajno so navzoči tudi predstavniki civilne oblasti, diplomatskega zbora in javnega ter kulturnega življenja. Tri mesece po prevzemu škofije je metropolit dolžan papeža prositi tudi za palij, ki predstavlja vez metropolita z rimskim papežem in je znamenje metropolitove oblasti v cerkveni pokrajini. Gre za ovratnico iz bele volne, pretkano s črnimi križi.

Ljubljanska nadškofija je bila brez nadškofa od konca julija lani, ko je papež Frančišek sprejel odpoved službi takratnega ljubljanskega nadškofa Antona Stresa in mari-

borskega nadškofa Marjana Turnška. V vmesnem obdobju je ljubljansko nadškofijo vodil apostolski administrator in novomeški škof Andrej Glavan. Nadškofija je na novega vodjo čakala že dobrih 14 mesecev, kar po mnenju poznavalcev ni nenaavadno, še posebej ne v razmerah, v katerih se je znašla mariborska nadškofija, z njo pa vsa Cerkev v Sloveniji.

Pater Stane Zore je bil rojen 7. septembra 1958 na Selah pri Kamniku. Kot frančiškan se je zaobljubil leta 1984, v duhovnika pa je bil posvečen leto kasneje. Diplomiral je iz teologije na Teološki fakulteti v Ljubljani. Bil je rektor Marijinega svetišča na Brezjah in Sveti Gori. Ob imenovanju je bil provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa in predsednik Konference redovnih ustanov v Sloveniji.

Novi ljubljanski nadškof Stane Zore je v prvem intervjuju po imenovanju dejal, da si želi ljudem prinašati sporočilo odrešenja. Zaželel si je tudi, da bi znal in zmožel služiti Bogu in ljudem.

Na svoje dosedanje delo nadškof Zore gleda s hvaležnostjo, v prihodnost pa, kot je dejal, z upanjem, da je Bog tisti, ki bo pošiljal ljudi s potrebnimi sposobnostmi, »da bomo lahko skupaj uresničili osnovni načrt, ki je prinašati ljudem sporočilo odrešenja.«

»Kajti če tega ne prinašamo, potem so vse druge stvari predstava za medije ali podatki za arhive, človeku samemu pa ne služijo,« je dejal. Dodal je, da si želi imeti pred očmi človeka in odkrivati njegove potrebe v vsakdanjem življenju.

Izvoljeni novi župani

Preteklo nedeljo, 5. oktobra, so v Sloveniji potekale lokalne volitve. Rezultati so nov izraz politične posebnosti, ki je v Argentini ne moremo razumeti. Kot že običajno, so največ uspehov želi samostojni kandidati, ali tisti, ki so jih predlagale skupine volivcev. Kar 81 takih je doseglo zmago. Med strankami je po številu županov najuspešnejša SLS, po številu svetniških mest medtem najbolje kaže SDS.

Po delnih neuradnih izidih je 25 županskih mest pripadlo SLS, SDS na drugem mestu jih ima 17. Pet manj jih je bilo izvoljenih na listi SD. Županskega mesta se lahko veseli tudi sedmerica iz N.Si, DeSUS ima enega župana.

Skoraj nerazumljivo pa je, da vladna stranka premierja Mira Cerarja, ki je zmagala na parlamentarnih volitvah, ni uspela niti z enim izmed lastnih kandidatov, čeprav se je predstavila v 40 okrajih. Prav tako ni žela enega samega uspeha stranka bivše predsednice vlade Alenke Bratušek.

Je pa še 54 občin, v katerih se bo usoda odločila v drugem krogu.

Pri volitvah svetnikov po podatkih iz občin, kjer so volili po proporcionalnem sistemu, ne pa tudi manjših občin z večinskim sistemom, med strankami najbolje kaže SDS. Dobila naj bi 474 svetniških mandatov. SD naj bi jih dobila 314, SLS in SMC sta precej izenačeni, SLS naj bi jih dobila 294, SMC 293. Sledita DeSUS z 222 svetniškimi mandati

in N.Si s 178. Tako kot županov je sicer tudi svetnikov največ med kandidati, ki so se na lokalne volitve podali s podporo volivcev - 804.

Predsednik SLS Franc Bogovič pričakuje rezultat, ki bo primerljiv s tistim, iz leta 2010. Takrat je imela stranka 42 županov na listi SLS in 10 na skupni listi. Stranka je že spet dobila svojega župana v Celju, kjer so volivci že peti mandat zaupali Bojanu Šrotu.

Z izidom so zadovoljni v SDS. Strankin podpredsednik Zvonko Černač je povedal, da so sledili preprostemu načelu predlaganja delovnih in poštenih ljudi, ki so se izkazali s svojim dozdajšnjim delom.

A predsedujoči SD Dejan Židan ni tako črnogled. Kot je dejal, vse kaže, da je njegova stranka na lokalni ravni najmočnejša na levi in verjetno tudi v koaliciji. Prepričan je, da so v SD na lokalni ravni zrasli. Spomnil je, da so z veliko prednostjo obdržali Velenje in marsikje dosegli zelo dober rezultat ter da so pri svetniških mestih napredovali v Mariboru.

Predsednica N.Si Ljudmila Novak obžaluje nizko volilno udeležbo in tudi dokaj nizko podporo strankarskim listam. Ob tem je opozorila, da so bile to letos že tretje volitve v državi, poleg tega so po njenem ljudje izgubili zaupanje v politiko, k čemur se, kot je dodala, delno pripomogli tudi politiki sami. Po njenih besedah so v N.Si z izidom zadovoljni.

BERNARDA FINK

»Darilo in čast«

V našem listu smo že poročali o izrednem priznanju, ki ga je bila deležna Bernarda Fink. Sedaj pa smo prejeli nova poročila in njene izjave,

istočasno pa nam je brat Marko Fink posredoval izvirne fotografije, ki jih tu objavljamo.

Mezzosopranistka Bernarda Fink Inzko je namreč v Kongresni dvorani poslojja Zvezne vlade na Dunaju prejela častni naziv »kammersängerin«, ki ga podeljujejo v nemško govorečih deželah za izjemne umetniške dosežke na področju poustvarjanja komorne vokalne glasbe.

Svetovno uveljavljeni koncertni in operni pevki je nagrado podelil avstrijski minister za umetnost in kulturo dr. Josef Ostermayer. Finkova je že tretja Slovenka, ki je prejela ta naziv, pred njo sta bila to operna pevca Anton Dermota in Marjana Lipovšek. Na umetniščino posebno željo je na slovesnosti nastopil moški pevski sestav Vokalna akademija Ljubljana, ki ga vodi Stojan Kuret.

»Avstrija je dežela, v kateri živim in pojem že več kot 20 let. Taka gesta države je zame nepričakovano darilo. In v čast mi je, da sem sprejeta med take vrstnike, kot sta sanjski

in neprešežen Dermota ter občudovana in fantastična Lipovškova,« pravi k nagradi Bernarda Fink, ki živi v Svečah na avstrijskem Koroškem.

Podelitev je zaprtega tipa, izvedena na najvišji državni ravni, saj jo podeljuje Zvezno ministrstvo za umetnost, kulturo, ustavo in javno službo Republike Avstrije, dobijo pa jo umetniki, ki so dolgo let v svojih poklicih uspešni in so pripomogli k prepoznavnosti Avstrije. Pogoj za dodelitev nagrade je, da je umetnik aktivno navzoč vsaj v eni avstrijski kulturni ustanovi ter neguje njihovo glasbeno izročilo, nagrada pa ne prinaša denarnih spodbud. V zadnjih letih so naziv prejeli Deborah Polanski, Ramón Vargas, Nathalie Dessay in Thomas Quasthoff, slednji je bil na tokratni podelitvi tudi častni govorec.

To ni edina p o m e m b n a nagrada v u m e t n i č i n i karijeri v Avstriji, že pred nekaj leti je prejela častni znak za prispevek k znanosti in u m e t n o s t i . Sprejeda n a n i b i l a n i t i v Sloveniji. Lani sta z bratom, ravno tako svetovno uveljavljenim opernim pevcem basbaritonistom Markom Finkom, prejela nagrado Prešernovega sklada za zgoščenko *Slovenija!* (založba Harmonia mundi) in odmevni cikel koncertov po Sloveniji. To je bila že njena druga nagrada Prešernovega sklada.

»Zame je Slovenija domovina, ki jo nosim s seboj, kamor koli grem, četudi sem rojena v Argentini. Starši

so bili v letu 1945 zavrženi kot izdajalci, jaz pa se vračam v Slovenijo kot svobodna Argentinka in Slovenka. To me zelo osrečuje,« je povedala umetnica, ki se ponaša tudi z grammyjem, ki ga je prejela za posnetek Händlovega *Julija Cezarja*, skupaj z bratom in pianistko Carmen Piazzini pa si je prislužila še eno nominacijo za to prestižno glasbeno nagrado, in sicer v kategoriji najboljše klasične vokalne izvedbe. Finkova je posnela več kot petdeset plošč pri uglednih založbah Harmonia mundi in Hyperion Records. Njen repertoar je izjemno širok in zahteven, ravno zaradi discipline in poglobljene študioznosti pa si je pridobila ugled med največjimi dirigenti in orkestri po svetu.

Njena naslednja obveznost v teh

dneh je pevsko tekmovanje v Kölnu, kjer je članica žirije, nato pa bo šla kot solistka na turnejo z Berlinskimi filharmoniki in Simonom Rattlom; izvajali bodo 9. Beethovno simfonijo in Szymanowskijev oratorij *Stabat Mater*, turneja pa bo posvečena 25. obletnici padca berlinskega zidu. Decembra bo spet pela z Renéjem Jacobsem Bachov *Božični oratorij*; ta evropska turneja se bo začela v Leipzigu in se bo nadaljevala v Londonu.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Značilnost zadnjega časa je, da se dogodki bliskovito razvijajo. Nismo še dobro razumeli enega, pa ga že drugi povozi, dopolni ali nadomesti. To je tipično za kirchnerizem, ki smatra, da mora vedno obdržati iniciativo z novimi posegi, posrečenimi ali ne, v javno življenje.

Oblaki so zeleni

... Dolar je kraljeval dogodkom zadnjega tedna in okoli njega se je vrtelo vse vladno dogajanje. Ko se je gospa predsednica vrnila s potovanja v Rim in New York, je takoj prišla za krmilo in malo zasukala smer ladje. Javno je napadla predsednika Centralne Banke (Juan Carlos Fábrega), češ, da premalo pazi na valutni sklad, na postopanje trga in celo, da je zapleten v nekakšno zaroto z deviznimi špekulanti (njegov brat je lastnik nekega »brloga«). Po tem ni možu ostalo drugega, kot da je odstopil. S tem je prepustil mesto, ki ga je zasedel minister Kicillof z enim izmed bolj poslušnih pripadnikov. Tako ima sedaj ta minister polno oblast nad življenjem in delovanjem argentinskega gospodarstva, nekaj, kar je pred njim imel edinole Cavallo. To pa seveda ne pomeni, da bodo sedaj stvari teklo bolje. Fábrega je bil eden redkih sposobnih strokovnjakov v vladi. Kicillof pa je že dovolj jasno dokazal, da se na tržno gospodarstvo ne spozna, oziroma, da noče sprejeti njegovih pravil. Tako bo sedaj usoda dolarja podrejena le vladnemu pritisku in še povečanim nadzorom; neke vrste policijski sistem, ki bo pazil, da se devizni sklad ne bo preveč znižal. Tako Kicillof kot Vanoli, novi predsednik Centralne banke, sta ponovno potrdila, da devalvacije ne bo in pozvala predvsem poljedelske izvoznike, naj prodajo pridelke, ki jih hranijo, in vladi predajo zadržane devize. Tudi če to uspe, še zdaleč ne bo dovolj deviz, da bi mirno prispelo do konca prihodnjega leta, ko bo gospa prepustila krmilo svojemu nasledniku. Treba bo seči po tujih posojilih, ki nam pa niso na razpolago. Zato se znova pojavljajo govornice, da bo po januarju, ko ne bo več nevarnosti dodatnih tožb tujih upnikov, ki so sprejeli poravnavo, prišlo do pogajanj z »jastrebi«. To je seveda le ugibanje, ker nikoli se ne ve, kaj bo gospa končno odločila.

Zelena je tudi barva upanja? Da ne bo izzvenelo vse preveč tragično: resni strokovnjaki še vedno upajo, da se bomo nekje

izmazali iz začaranega kroga in nam bo uspelo priti iz močvirja. Kljub inflaciji (vsi jo postavljajo za letošnje leto okoli 40%), padcu drobne prodaje (okoli 8%) in nižanju proizvodnje (že 13 zaporednih mesecev), je država še vedno dovolj bogata, da lahko ohranimo upanje. Na novo odkrita petrolejska ležišča (zlasti Vaca muerta) obljublajo ojačen dotok zunanjih deviz. A za to bo morala vlada (kot je že v primeru Chevron), vsaj podtalno odstopiti od tako opevane suverenosti in se pokoriti tujemu kapitalu. V to smer kaže novi petrolejski zakon, ki ga opozicija noče potrditi, pa ga bo vlada, kot vse ostalo, iztržila v popolnoma obvladanem parlamentu. Na isti način je uzakonila novi civilni kodeks, ki ima nekaj pozitivnih, a tudi mnogo negativnih značilnosti. Najbolj negativen je način, kako je vlada z njim prodrila. Kako se ji je mudilo. Posilili so celo parlamentarni postopek (ni bil potrjen v komisijah) in s tem je dali opoziciji v roke priložnost, da ga tožijo kot protiuustavnega. Včasih človek vlade ne razume: saj bi isto dosegli v kratkem času, a hočejo »vse in takoj«. Znak oholosti, ki jo preveva od glave do zadnjega njenih členov.

Vse je pomešano. Ko gledamo vlado in razvoj dogajanja, lahko ugotovimo, da je vse kot v tangu »Cambalache«. Saj je isto, če si učen profesor ali osel. In na tržnici sta skupaj sveto pismo in vodni ogrevalc. Saj se je reprezentativna skupina la Cámpore udeležila mladinskega peš romanja v Luján. Gotovo je vpliv obiska pri papežu Frančišku, ki si ga lastijo in z njim ponašajo. Papež v tem igra delikatno vlogo. Zaveda se, da je nujno, da se sedanja ustavna doba zaključi mirno in da pred tem ne pride do socialnega izbruha. V koliko ga pri tem gospa (in njeni) lahko izkorišča, je pač preračunano tveganje. A žalostno je gledati, kako se gospa ponaša s tem »prijateljstvom«, kateremu je celo pripisala vzrok, da jo baje muslimani hočejo ubiti. No, potem je prišla do zaključka, da nevarnost ni »na vzhodu«, temveč, »na severu«. To sumničenje, da ji vladni krogi v ZDA strežejo po življenju, pa že presega vsako logiko in spada v poglavje paranoičnega sprenevedanja. La Cámpora pa se je le nekoliko spametovala. Ker vidi, kako pada vladna priljubljenost, že odpira vrata, da se »vrnejo vsi, ki so odšli«. Tudi to upanje je »zeleno«.

NAGRADA VEČERNICA

Roman »Kot v filmu«

Vinko Möderndorfer

Letošnji dobitnik večernice je Vinko Möderndorfer. Nagrado Večera za najboljšo slovensko otroško ali mladinsko izvirno leposlovno delo, izšlo lani, prejme za mladinski roman *Kot v filmu*.

Roman *Kot v filmu* po mnenju žirije prinaša prepričljivo, lucidno pripoved o odrasčanju v sodobnem svetu, ki

je tako rekoč brezhiben. Večernico bo lavreat prejel 9. oktobra.

Petčlanska žirija, ki so jo pod predsedstvom Dragice Haramija sestavljali Aleš Debeljak, Maja Logar, Kristina Picco in Melita Forstnerič Hajnšek, je v utemeljitvi Möderndorferja označila za sijajnega fabulista, najstniški roman pa za delo, polno presenetljivih, nevsiljivih preobratov.

»Prvoosebna zgodba o skoraj 12-letnem Gašperju in njegovem zorenju subtilno kombinira humorno in trpkost. Spretno se sprehaja med zgolj na prvi pogled zguljenimi arhetipi in dobro znanimi situacijami iz sodobnega življenja. A skozi Möderndorferjevo optiko in njegov superavtentični najstniški jezik so vsakdanje teme kot ločitev, vrstniško nasilje, nepriljubljenost v razredu zaživele na novo, povsem drugače in sveže,« še piše v obrazložitvi.

Möderndorfer je v pogovoru za Večer med drugim dejal, da je »najbrž s to zgodbo uspešno ujel zelo zanimivo temo odrasčanja v sodobnem svetu«. Dodal je: »Posrečilo se mi je, kaj naj še rečem.«

Svobodo pisanja pri mladinski literaturi po njegovem mnenju omejuje psihologija, »kar pa ne pomeni, da se moraš neprestano zavedati, da pišeš za mlade bralce, to bi bilo slabo, saj mora biti knjiga vedno napisana tako zanimivo, da jo lahko berejo bralci vseh starosti«, je poja-

snil. »Zavedati se moraš čustvene starosti junakov. Junak je mladostnik, najstnik, otrok ... Skozi njega teče zgodba. On je pomemben.«

V intervjuju je na vprašanje, v čem je roman *Kot v filmu* filmski, odvrnil: »Vsak dober narativni roman oziroma roman, ki pripoveduje zgodbo, je filmski. Mora biti slikovit, dinamičen, imeti mora jasno in plastično izrisane značaje. Vse to pa so tudi značilnosti filma.«

Möderndorferju bodo večernico za mladinski roman, ki je pred tem prejel že desetnico in modro ptico, podelili na srečanju slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti.

Za nagrado so bile letos predlagane še knjiga Neli Kodrič Filipič *Solze so za luzerje*, delo Tadeja Goloba *Kam je izginila Brina?*, slikanica Anje Štefan *Gugalnica za vse* in zgodbe Anje Vidmar *Otroci sveta*.

Časopisna hiša Večer nagrado podeljuje že 18. leto. Lani je večernico prejel Peter Svetina za knjigo *Ropotarna*.

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Človek je vezan na mere in meje.
Mere prezir nam izprazni duha,
preziranje mej pa zabriše nam smer.
Stari napuh omejitvev ne sprejme,
vodi v megleno nejasnost utvar,
mej ne odpravi in mere ne uniči;
a zmede človeka, ki končna je stvar.
Neizmerna brezmejnost je božja lastnost.

M.K.

53. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

»Skrbi več dobrega storiti, kakor govoriti!«

Ta izrek blaženega škofa Antona Martina Slomška je bil izbran za geslo 53. obletnice Slomškovega doma, ki je bila v nedeljo 21. septembra.

Ob navzočnosti predstavnikov domov in organizacij je prvi pozdrav vsem navzočim izrekla prof. Neda Vesel, ki je vodila dopoldanski del prireditve, nakar so vsi zapeli slovensko in argentinsko himno ob dviganju zastav. Predsednik Slomškovega doma, mag. Pavel Brula, je pozdravil in izrekel dobrodošlico vsem prisotnim.

Sledila je slovesna zahvalna sv. maša, ki jo daroval župnik g. France Cukjati. Prava posebnost je letos bilo petje otrok Slomškove šole ob spremljavi raznih instrumentov, na katere so igrali tudi šolski otroci in mladci, vsi pod vodstvom Marcela in Marte Brula. Njihovo sigurno petje je izražalo veselje in navdušenje.

Po končani sv. maši je bila v spodnjih prostorih otvoritev slikarske razstave. Andrejka Dolinar Hrovat je predstavila likovna dela Irene Žužek, Andreje Quadri Brula, Andrejke Dolinar Hrovat, Vere Rupar Bohinc, Mirjam Šeme in Helene Loboda Oblak. Ta že tradicionalna razstava nam je lahko v ponos, saj vsako leto vidimo napredek in raznolikost dela naših umetnic, ki se jim vedno pridruži še ime novega ustvarjalca. Vsi obiskovalci so se z veliko radovednostjo in zanimanjem sprehodili po prostoru in ogledovali razstavljenela dela.

Lepo število članov in prijateljev se je udeležilo okusnega kosila, ki so ga pripravile gospe pod vodstvom Mari Miklavc s sodelavkami: Tildi Štefe, Veronika Horvat, Beti Miklavc, Marija Javoršek, Laura Miklavc, Pavlinka Dobovšek, Nadia Strle in Carla Stocca. Kot po navadi sta za meso pri raznju poskrbela Franci Miklavc in Carlos Cepeda, mladina je pa bila zadolžena za postrežbo pod vodstvom Monike Vitrih Koželnik.

Tudi za otroke je bilo poskrbljeno. Po odličnem petju pri sv. maši so dobili lične nakaznice za »paty« in pijačo, kar je posebno najmlajše zelo razveselilo. To so poskrbeli starši, ki so jih tudi zaposlili na dvorišču, da so lahko risali in barvali, da jim je čas hitreje minil.

Popoldanski program se je vršil zopet v dvorani. Napovedovalka Andrejka Vombergar Štrfček je pozdravila vse

navzoče in povabila predsednika doma, mag. Pavla Brula za popoldanski pozdrav. Lepo je razvil in razložil geslo današnjega dne, Slomškove besede »Skrbi več dobrega storiti, kakor govoriti!«: »Zgled je bolj prepričljiv kakor prazne besede. Truditi se moramo in skrbeti, da bodo naša dejanja soglasna z nauki, ki smo jih podedovali od naših prednikov. Če pa hočemo doseči naš cilj, naprej učiti in gojiti v slovenski skupnosti krščanske vrednote, moramo naša dejanja z odgovornostjo usmeriti v pot, v kateri sta si zgled in beseda v medsebojno oporo in podporo. Zavedati se moramo, da smo mi Slovenci v Argentini sad teh vrednot in zato se moramo neutrudno boriti proti vsemu, kar nas oddaljuje od tega, kar so nam prepustili naši predniki. Bistvenih naukov slovenskega čutenja in slovenske pripadnosti ne smemo zapustiti, zato naj bodo verska vzgoja, medsebojno spoštovanje in gojenje slovenskega jezika, zaklad ki ga bomo še vnaprej obdržali v prid bodočih generacij. Ne pozabimo pa, da bo to iskanje in izvrševanje ciljev obrodilo veliko sadov le, če gradimo na trdnih temeljih. Slovenska skupnost in vsi ki smo del nje, živimo v novi dobi v kateri moramo na drug način ohranjati in utrjevati naše ideale. Za preživetje naše skupnosti pa je potrebno, da smo odprti spremembam sedanjosti, da bodo med nami predvsem mladi rasli v prijaznem kraju, kjer bodo našli potrebno oporo za zdravo rast, da bomo našim mladim zapustili to, kar smo prejeli od naših prednikov, da bodo oni nekoč prevzeli odgovornost vodenja in usmerjanja naše skupnosti.«

Te besede so dokaz, da nova generacija rojena v Argentini, ki sedaj upravlja in vodi naše domove to dela z enako zavzetostjo in idealizmom, kot so to storili naši starši, ko so jih gradili.

Prav tako je predsednik ZS prof. Franci Žnidar v svojem pozdravu čestital vsem članom doma ob visoki obletnici, se jim zahvalil za vse delo in jih spodbudil za prihodnost.

Sledila je igra F. S. Finžgarja »Divji lovec« v režiji Štefana Godca. Ta narodna igra se dogaja v letih 1850 na Gorenjskem. Janez (Pavel Grohar) in Majda (Maja Podržaj) sta mladi par, iz obeh skrajnosti družbene lestvice: Majda hči bogatega kmeta in župana (Jože Cestnik), Janez reven sin vdove (Alenka Smole Bokalič) brez posestva. Oče iz pohlepa po denarju in posesti obljubi svojo hči Gašperju (Erik Oblak), sinu vaškega posestnika. A razvname se vojna in cesar vpokliče zdrave kmečke fante v svoje vrste. Janez, divji lovec, se sprva skriva s svojimi prijatelji v gorah a svoje ljubezni do Majde ne more preboleti. Majdo pa teži prisega, ki jo je v valu ljubezni do Janeza in obupa pred skorajšnjim prisilnim zakonom izrekla Materi Božji. Vso tragičnost blaži Tonček (Damijan Loboda), vaški revež, ki je po mnenju nekaterih vaščanov norček, toda kljub vsemu razsodnejši od marsikaterega izmed njih. Kot kmetje so nastopili: Lojze Kočar, Marko Selan, Polde Malalan in Aleksander Kastelic, Karel Mehle je bil gostaški sin, Jože

Oblak kovač, njegova žena Špela je bila Silva Škerlj, ki je tudi odigrala vlogo Dolinarce, dekleti sta bili Majda Godec in Klara Aguilar, Jože Šmalc je bil oštir Grozdek, lovca Damijan Malalan in Niko Selan, pastir Jurček Matjaž Godec, birič Kristijan Smole, muzikant Oskar Pregelj, vaški fant Martin Godec in vaški otroci Martin Brula, Načo Koželnik in Tomaž Godec.

Vsi nastopajoči so dobro obvladali svoje vloge in z lahkoto podali like vaškega kmečkega življenja, posebej je treba pohvaliti glavne igralce, saj se jim pozna že dolga doba nastopanja na odrih, kljub njihovi mladosti. Režiser je igro priredil in tudi je spremenil konec, a vendar je bistvo ostalo enako: pohlep po denarju, ki prinaša nesrečo; ubogljivost in ljubezen do staršev, ki na koncu premagata nevoščljivost, zavist in tudi kazen za slaba dejanja ter nagrada za dobroto in zvestobo.

Sceno je pripravila že znana mojstrica Andrea Quadri Brula, za luči je poskrbel Tomaž Kinkel, za zvok

Audio Pristva, šepetalki sta pa bili Silvi Škerlj in Agustina Zakrajšek. Občinstvo je z močnim aplavzom nagradilo delo vseh nastopajočih, predvsem režiserja Štefana Godca in se jim tako zahvalilo za lepo predstavu.

Po programu je ostalo še dosti časa za prijateljske razgovore na dvorišču Slomškovega doma.

AP

Fotografije: Lucijana Hribar

SOLIDARNA MLADINA

»Pomagaj nam pomagati«

»Fundación Banco de Alimentos« je dobrodelna ustanova, ki deluje pod geslom »Prejeti in drugim darovati«. Organizacija deluje proti lakoti in dnevno hrani okoli 93.000 oseb, med katerimi je 80% otrok.

Na pobudo centralnega mladinskega odbora smo mladi sodelovali s solidarnim delom. V soboto 27. septembra smo darovali nekaj ur našega dne, da smo pripravili zavoje s hrano za potrebne.

Že zgodaj zjutraj smo se dobili v zbirališču, kjer organizacija prejema hrano in drugo. Ti pridelki so dar različnih podjetij, ki s tem tudi

sodelujejo z ustanovo.

V zbiralniku prostovoljci razporedijo in spravijo darove v zavoje, ki jih bo potem Fundacija razdelila med okoli 700 organizacij.

Mi smo bili tega deležni in ob tem tudi uživali, saj je bilo delo v družbi zelo prijetno. Smejali smo se, pogovarjali in preživeli lepo dopoldne s prijatelji.

Ob tem delu smo začutili veselje, da nekaj žrtvujemo za druge. Vemo, da tudi naš čas lahko koristi in olajša breme bratu, ki nima takih možnosti, kot jih imamo mi.

Okoli 30 mladih se je odzvalo na povabilo centralnega odbora in upamo, da nas bo prihodnjič še veliko več.

Če želite še kaj zvedeti o ustanovi in njenem delovanju, lahko

poiščete na spletni strani: www.bancodealimentos.org.ar ali pišite na e-pošto: info@bancodealimentos.org.ar

V SLOVENIJI IN ARGENTINI

Astormanija

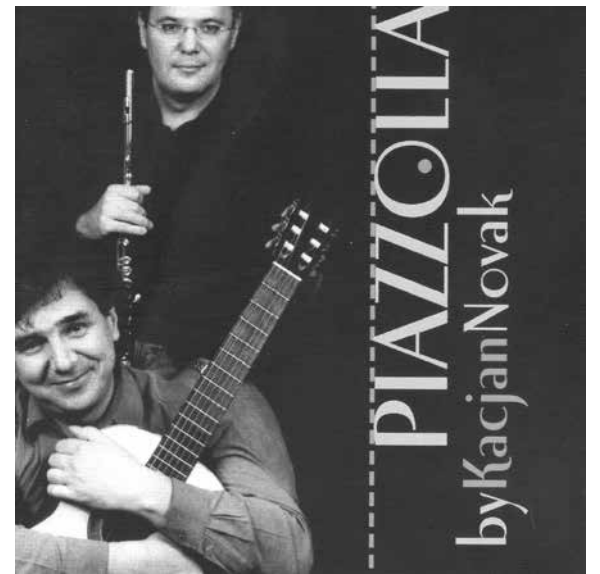
V svoji (moram priznati, bogati) zbirki plošč, kaset, zgoščenk, je že kar nekaj let CD Piazzolovih skladb v izvedbi dueta flavte in kitare; glasbenika sta Slovenca, zgoščenka je izdana v Sloveniji.

In na buenosaireški radijski postaji »La 2 x 4«, posvečena tangu, je ob petkih ob 23. I do ene ure (že sobota) oddaja z naslovom Astormanía, ki jo vodita José Luis Tavorro in Alberto Gerding in izvajata izključno Piazzolo, bodisi kot skladatelj ali pa izvajalca. Zamislil sem si, da bi lahko predvajali kaj teh posnetkov ... in jima posredoval ploščo.

V oddaji 3/10, sta, z odličnem uvodom s CV-jem obeh glasbenikov in pohvalam izvedb, prenašala »Nightclub 1960« iz ciklusa »Histoire du tango«. Omenila Slovenijo, seveda, in izrazila najboljšo kvalifikacijo glede na dojet Piazzolov slog. In to z zelo dobro izgovorjavo slovenskih imen.

A kdo sta te dva glasbenika? Flavtist Aleš Kacjan in kitarist Jerko Novak. Ploščica se imenuje enostavno »Piazzola«, in je bila izdana leta 2002.

Ni to prvič, ko na tej radijski postaji predvajajo slovenske glasbenike, saj sem že pred leti

kar nekajkrat zasledil skupino »Distango«, a ne da bi bilo pri predstavitvi kaj posebno omenjena Slovenija ali kaj o izvajalcih.

Rok Fink

OBLETNICA

Prvič je zagorela javna razsvetljava,

Pred 120 leti je Škofja Loka postala prvo mesto na Kranjskem, v katerem je zasvetila javna električna razsvetljava. V Škofjeloškem muzeju se obletnice spominjajo z razstavo

Več svetlobe!, ki pa sega še globlje v preteklost.

Škofjeloške ulice je 40 električnih žarnic prvič razsvetlilo v začetku avgusta leta 1894. Električno so dobivali iz elektrarne takratne tovarne sukna, ki je delovala v prostorih današnje tovarne klobukov Šešir v Škofji Loki, njen lastnik pa je bil Alojz Krenner. Prav njemu gre do glavne zasluge, da je Škofja Loka pri elektrifikaciji precej prehitela Ljubljano in druga mesta, ki so tedaj še uporabljala plinsko razsvetljava. V svoji tekstilni tovarni je za pogon suknarskih strojev med prvimi uporabljal električno energijo, ki jo je od

leta 1893 pridobival v elektrarni v tovarniških prostorih.

Elektrarna je zagotavljala več električne energije, kot so jo potrebovali, zato je Krenner presežke elektrike ponudil v odkup mestu. Občina je ponudbo sprejela, saj je bila nova razsvetljava s 40 električnimi lučmi, ki so svetile še enkrat močnejše od prejšnjih 28 petrolejskih svetilk, le za 50 goldinarjev na leto dražja od obstoječe.

Z županom Valentinom Sušnikom je Krenner podpisal pogodbo, v kateri se je zavezal, da bo naslednjih 30 let za letno plačilo 360 goldinarjev oziroma 720 kron skrbel za razsvetlavo mesta, in sicer vsak dan od začetka mraka do pol dveh čez ponoč in od tri četrta na šest zjutraj do belega dne.

Napeljavo električne razsvetljave, morebitna popravila zaradi elementarnih nesreč in menjavo pregorelih žarnic je finančno prevzel Krenner, poškodbe nastale iz objestnosti, pa je krila občina. Pogodba je tudi določala, da postane električna napeljava po preteku 30 let občinska last.

SPOMINI - ZA ZGODOVINO

Nepoznani rešitelj (1)

Od znanke iz Kanade sem po elektronski pošti dobil članek, ki ga je napisal g. Jerry Zupan za mesečni časopis Slovenian American Times v Clevelandu, ob 69 obletnici umika Slovencev, ki so se bili uprli komunizmu, v katerem opisuje njihovo pot čez Ljubelj. (Izšel je aprila-maja letos). Kot avtor pravi, je pri pisanju življenjepisa svojega tasta, Antona Babnika, ki je bil na čelu skupine beguncev z Dravelj, postal pozoren na dogodek, ki ga v sklopu umika opisuje njegov tast. Povzemam njegove besede: »Nemci so preprečevali prehod slovenskim beguncem skozi tunel na Ljubelju - in kako je neki Srb postal rešitelj. Po treh letih raziskovanja sem končno zvedel za ime tega srbskega oficirja. Članek sem napisal njemu v zahvalo. Bog ve koliko slovenskih beguncev bi bilo ujetih, še preden bi prišli do Vetrinja.«

Takrat sem bil star 8 let. S starši in težko bolnim bratom (pet tednov zatem je umrl) sem se peljal po tej poti. O tem dogodku takrat slišal in se ga, ne vem zakaj, pogosto spomnil. Opisal sem ga celo - kot sem si ga v otroški domišljiji predstavljal - pod naslovom »Un recuerdo de la niñez« pri sprejemnem izpitu za gimnazijo v Adrogué, leta 1952.

Pa se vrnimo nazaj k spisu gospoda

Zupana. To težko potopisuje po dnevniku svojega tasta, ki je vsak dan zapisoval glavne dogodke in težave ter vzdušje med umikajočimi. Ne bom ponavljal cele poti, o kateri se je že veliko pisalo; navedel pa bom zelo važen podatek, ki sem ga tu prvič zasledil in ki je s tem dogajanjem v tesni povezavi, in povzel, po angleškem originalu in z dovoljenjem avtorja, osrednji dogodek, ter njegov zaključni komentar.

Franci Markež

Iz dnevnika:

8. maj, torek. Radio je napovedal predajo Nemčije ... (torej konec vojne).

9. maj, sredo, v Tržiču. ... Ko pogledam nazaj, vidim moškega, ki hiti čez most, nahrbtnik, koveček v roki. »Doktor Šmajd!« (opomba: ključna figura pri vodstvu Slovenske Legije, nekomunistične tajne organizacije upora med vojno).

Anton Babnik (A.B.): »Naša skupina bo tukaj počivala, hodimo že od včeraj zvečer ...«

Dr. Šmajd: »Tone, pokličij jih in takoj naprej!« ... »Nemci in partizani se pogajajo na Golniku. Partizani ponujajo prosto pot nemškim četam skozi predor v Avstrijo, Nemci pa morajo zato blokirati

vhod in preprečiti prehod Jugoslovanom. Tako bodo lahko naše ljudi zajeli in jih odpeljali nazaj. ...Vsi vemo, kaj nas čaka.« ...

(Komentar: Kot tolikokrat že, se partizani zopet pogajajo s svojim tajnim zaveznikom, z Nemci. Kot je bilo za pričakovati, jim bodo pustili prosto pot za umik, oni pa morajo v zameno preprečiti Slovencev in drugim Jugoslovanom pot v svobodo, saj se sami - partizani - ne upajo zajeti civilnih beguncev, ker so med njimi oborožene protikomunistične enote, ki se tudi umikajo in pred katerimi so med revolucijo redno in spoštljivo bežali, ali kot pišejo v svojih spominih, delali »strateške premike«. Čez dan ali dva bodo pa itak prispeli partizanski oddelki južnih bratov, takrat bodo pa begunci že dobili, kar jim gre. - F. Mk.)

Sedaj pa nazaj k dnevniku.

10. maj (11.30 h) Pred vhomom v predor.

A. B., v jugoslovanski uniformi častnika in z Mavser puško čez ramena, hodi okoli ljudi, živali in vozov, s katerimi je natrpana cesta. Prav tako je natrpana planota pred predorom s civilisti, vojaki, živino in vozovi, nanjo pa še stalno prihajajo novi

begunci iz doline. Začutil je, da je nekaj narobe.

Napoti se k vhomu v tunel, a trideset metrov prej se ustavi. Razlog zastoja mu je postal jasen in tudi grozljiv. Desno ob vhomu stoji SS oficir z brzostrelko Schmeisser čez prsa in usmerja promet. Nemška vojska z vozili vred vstopa v tunel, Slovincem pa tega ne dovoljuje in če se kdo približa, da bi z njim govoril, ga takoj odžene, ne da bi ga pustil do besede. Kako lahko ena sama oseba blokira prehod tisočim beguncev? A.B. kmalu dobi odgovor. Dvigne oči in ob vrhu vhomu v tunel opazi razporejenih pol ducata SS vojakov, oboroženih z najučinkovitejšimi nemškimi MG - 42 (MG zweiundvierzig) brzostrelkami, ki lahko izstrele 1200 krogel na minuto. Vse območje pred tunelom bi bilo tako pod njihovimi rafali, če bi do tega prišlo. Sam pogled na te stražarje je vzbujal strah, tako so bili pozorni na dogajanja spodaj. Njihov poveljnik je lahko opravljal svoj posel sam.

A.B. se je zdrznil ob spominu na besede doktor Šmajda: »Nemška vojska gre lahko skozi, Slovenci pa nazaj!« Kaj pa zdaj?

(Konec prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

TWINGO IN SMART KLIČETA NOVIH DELAVCEV

V Revozu, kjer je letos stekla serijska proizvodnja novega twinga in štirisedežnega smarta, bodo dvoizmensko proizvodnjo decembra dopolnili s polovično nočno. Za delovanje v skoraj treh izmenah bodo potrebovali še približno 450 novih zaposlitev, obseg proizvodnje pa naj bi z več kot 600 vozil na dan povečali na približno 800.

NOVO AKADEMSKO LETO

Za okoli 90.000 študentov se je začelo novo študijsko leto. Med njimi je okoli 15.400 brucev. Ministrica Stanka Setnikar Cankar je ob tem povedala, da študij igra pomembno vlogo pri zagotavljanju ustreznih kompetenc in znanj bodočih diplomantov v visoko razviti družbi.

JEZIKOVNE NAPAKE POD PREPROGO

V Ljubljani je potekal slavistični kongres, posvečen 80-letnici Slavističnega društva Slovenije. Po besedah predsednice društva Bože Krakar Vogel smo Slovenci vse manj pozorni na jezikovne napake. Te pometemo pod preprogo z izgovorom večje svobode in razvoja jezika. »Vendar zato, da človek krši pravila, jih mora najprej poznati,« je opozorila. Kongres je potekal v Mestnem muzeju Ljubljana. Sledil je občni zbor Zveze društev Slavistično društvo Slovenije. Na njem so med drugim Majdi Merše podelili nagrado za življenjsko delo.

POD VARSTVOM MADŽARSKE IN ITALIJE

Madžarska lovska letala gripen so začela nadzirati slovenski zračni prostor. Nadzor poteka v skladu s sporazumom, ki sta ga državi podpisali januarja, je po poročanju madžarske tiskovne agencije MTI sporočilo madžarsko obrambno ministrstvo. Madžarska lovska letala slovenski zračni prostor varujejo skupaj z italijanskimi lovci.

NIŽJA BREZPOSELNOST

Septembra se je registrirana brezposelnost še naprej zniževala. Konec meseca je bilo registriranih 112.560 brezposelnih, kar je 1,9 odstotka manj kot avgusta in 1,8 odstotka manj kot septembra lani. V evidenco se je prijavilo 42 odstotkov več oseb kot avgusta, a je bilo več tudi zaposlitev, in sicer za 57 odstotkov.

PO SVETU

NOVI NAPADI

Kurdski borci so odvrnili nov napad skrajnežev Islamske države na mesto Kobane ob sirsko-turški meji. Novim zračnim napadom zaveznikov pod vodstvom ZDA so se medtem prvič pridružila tudi belgijska, nizozemska in avstralska letala. A bombardiranje utrdb džihadistov ne bo dovolj, znova opozarjajo cerkveni predstavniki. Nič več vojne in kršenja človekovih pravic. To je naslov izjave, ki so jo v soboto po tridnevem zasedanju v Vatikanu objavili nunciji, ki delujejo v državah Bližnjega vzhoda, in voditelji neposredno vpletenih vatikanskih dikasterijev. V sporočilu so izrazili zaskrbljenost zaradi trgovanja z orožjem in ljudmi ter nasilja, ki ga izvaja Islamska država.

IZID VOLITEV

V Braziliji so potekale predsedniške volitve. Največ glasov je prejela sedanja predsednica Dilma Rousseff, ki pa ni dobila potrebne večine za zmago v prvem krogu. Konec oktobra bo tako potekal drugi krog, v katerem se bo pomerila s kandidatom desnosredinske Stranke brazilske socialne demokracije Aeciem Nevesom. Približno osem odstotkov glasov je Rousseffovi zmanjkalo, da bi zmagala že v prvem krogu. Njen protikandidat Neves je dobil 34 odstotkov. S tem je presegel rezultat, ki so mu ga napovedovale javnomnenjske raziskave. Za poraženko volitev pa se je izkazala kandidatka socialistične stranke, nekdanja okoljska ministrica Marina Silva, ki ji je svoj glas namenilo nekaj več kot 21 odstotkov volivcev. Cilja, da se uvrsti v drugi krog, ji tako ni uspelo doseči. Brazilci se bodo morali spet odpraviti na volišča 26. oktobra.

PO PROTESTIH ...

Utrip v mestu Hongkong se počasi vrača v normalne tirnice. Po več kot tednu dni protestov so se v nedeljo iz nekaterih predelov mesta umaknili protestniki. Študenti in vlada so po poročanju nemških medijev že imeli prve pogovore za začetek dialoga, a pogojev za pogajanja še niso določili. Vladni uradniki so tako v ponedeljek lahko šli neovirano na delo. Odprte so tudi srednje šole, medtem ko osnovne šole in vrtci po navedbah lokalnih medijev ostajajo zaprti.

NOBELOVE NAGRADE

Začenja se objava imen letošnjih prejemnikov Nobelovih nagrad. Prvi so bili na vrsti nagrajenci za medicino in sicer si bodo letos to nagrado razdelili ameriško-angleški

PISALI SMO PRED 50 LETI

Tudi za nas so mislili, da bomo v izseljenstvu odmrli, ker nimamo življenjske sile. Računali so, da je izseljenstvo naš grob. Toda glejte! Tam, kjer naj bi bilo naše pokopališče, je nastal lep cvetoči vrt našega življenja, slovenskega duha, slovenske lepote in umetnosti, slovenske kulture. Ustvarili smo si novo Slovenijo v zdomstvu.

Miloš Stare, ob razstavi slovenske grafike 26. 9. 1964

SLOVENC V ARGENTINI

Ob 10-letnici SKA. Slovenska kulturna akcija je za svoj 10-letni jubilej pripravila dve slavnostni prireditvi: razstavo slovenske grafike in III. umetniški večer s sodelovanjem glasbenega in gledališkega odseka. Otvoritev razstave slovenske grafike je bila v dvorani Slovenske hiše v soboto, 26. septembra zvečer, III. umetniški večer bo pa prav tako v isti dvorani prihodnje soboto, t. j. dne 3. oktobra. ...

Proslava 15-letnice Društva Slovencev v Mendoza. V nedeljo, 13. t. m. smo mendoški Slovenci spet imeli svoj velik občestveni praznik. Praznovali smo 15. obletnico, ustanovitve našega Društva Slovencev v Mendoza.

Z vnemo in ljubeznijo so se vsi sodelujoči oprijeli odborove pobude in dali od sebe vse najboljše, da bi bil praznik lep, prisrčen. ...

Miramar. Janez Jelenc - petdesetletnik. Jubilant se je rodil 28. Avgusta leta 1914 v Vel. Laščah na Dol. ... V soboto dne 29. avgusta t. l. so se na slavljenčevem domu zbrali njegovi številni prijatelji, tako rojaki kot domačini ter proslavili njegovo »srečanje z Abrahamom«. ...

Osebnosti. Družinska sreča. V Lourdesu je bila v nedeljo, 27. septembra, krščena Monika Terezija Klobovs, hči Petra in Ivanke roj. Grilc. Krstna botra sta bila g. Zdravko Fale in Marija Grošelj iz Mendoze, zastopani po gospe Mariji Grilc, otrokovi stari mami. Krstil jo je župnik Gregor Mali.

(*Svobodna Slovenija*, 1. oktobra 1964 - št. 40)

raziskovalec John O'Keefe ter norveški par May-Britt in Edvard Moser. Zaslužili so si jo za odkritje sistema pozicioniranja v možganih, tako imenovanega notranjega GPS, ki človeku omogoča orientacijo v prostoru. Tako kot vedno pa svet z največjim zanimanjem čaka na petek, ko bodo objavili ime oziroma imena prejemnikov Nobelove nagrade za mir. Glede na ugibanja so v vodstvu papež Francišek, žvižgač Edward Snowden in Pakistanka Malala Jusafzaj.

SLAVILI NA VOLIŠČIH

Na parlamentarnih volitvah v Latviji je prepričljivo slavila dozdajšnja vladna koalicija. Stranka Enotnost, Zveza zelenih in kmetov ter Nacionalno zavezništvo so skupaj prejeli 58 odstotkov glasov. Med posameznimi strankami je največ glasov prejela stranka Harmonija centra, ki pa ostaja v opoziciji. Volilno razporeditev vlada v Bolgariji, kjer že drugi v dobrem letu dni izbirajo parlament. Za 240 mandatov v narodni skupščini se poteguje 25 strank in koalicij. Vrnitev na politično prizorišče si obeta nekdanji premier Bojko Borisov.

O KATALONIJI

Španski premier Mariano Rajoy je vlado v Kataloniji pozval k dialogu o referendumu o neodvisnosti. Kot je dejal, sta zakon in dialog poti, ki vodita iz trenutnih razmer. Katalonska vlada je že napovedala, da se bo uprla ustavnemu sodišču, ki je s svojo odločitvijo zadržalo za 9. november načrtovan referendum. Prav tako je objavila odlok o oblikovanju volilne komisije. Vlada v Madridu je že napovedala, da bo ta odlok izpodbijala.

RESUMEN DE ESTA EDICION

TENEMOS ARZOBISPO

Después de 14 meses de sede vacante, tras la renuncia de Anton Stres, el papa Francisco designo al nuevo arzobispo de Ljubljana. Es el franciscano Franc Zore. La noticia la dio el nuncio apostólico en Eslovenia y se difundió en una conferencia de prensa. Tanto los obispos como los fieles recibieron con alegría la noticia. El nuevo primado cumplió una amplia trayectoria pastoral y fue, al momento de su elección, provincial de los franciscanos eslovenos. También fue el encargado de la pastoral en los dos centros de peregrinación más importantes de Eslovenia: Brezje y Sveta Gora. En sus primeras declaraciones expresó la esperanza de poder realizar el plan básico, que es "llevar a la gente la noticia de la redención". (Pág. 1)

OTRA ELECCION MÁS

El peculiar sistema institucional esloveno nos sirvió el pasado domingo 5 de octubre con el menú de las elecciones municipales, llamadas también "locales". Lo particular de estas elecciones es que los partidos tienen menos injerencia. Los candidatos a intendentes muchas veces se presentan por fuera de ellos, como candidatos independientes pero los partidos siguen teniendo importancia en las lista de concejales. Así, los candidatos independientes ganaron en 81 municipios, el Partido Popular, que ni siquiera entró al parlamento se impuso en 25 distritos, en Partido Demócrata en 17 los Social demócratas en 12, Nueva Eslovenia en 7. El partido del primer ministro Miro Cerar se presentó en 4 distritos y no ganó en ninguno. La elección se decidió en primera vuelta en 153 municipios, mientras que en los restantes debe haber segunda vuelta. (Pág. 1)

EL PREMIO DE BERNARDA

En nuestro semanario ya informamos acerca de Bernarda Fink, una de las más exitosas intérpretes vocales eslovenas, quien fuera galardonada el pasado 16 de septiembre en Viena con el título honorífico de Cantante de Cámara. Nuevas informaciones y fotos exclusivas nos llevar a reiterar la noticia. La mezzo-soprano que nació en la Argentina, es la tercera eslovena en recibir el título, que en tierra de habla alemana otorgan a los artistas que se destacan en la música vocal clásica. El galardón fue entregado por el ministro austríaco de arte y cultura. Recordemos que en su repertorio incluye música clásica hasta obras modernas y regularmente se presenta con numerosas orquestas europeas. Su voz es posible oír en más de 50 CD. Bernarda cosechó importantes premios a lo largo de su vasta trayectoria. (Pág. 2)

FESTEJOS EN SLOMŠKOV DOM

Los Eslovenos, reunidos en la comunidad de Slomškov dom en Ramos Mejía, celebraron su 53 aniversario el pasado domingo 21. de septiembre. El izamiento de las banderas con el canto de los himnos, la misa con la intervención del coro de niños y la inauguración de una muestra pictórica fueron los actos de la mañana. Tras un almuerzo de camaradería el acto de la tarde tuvo como hecho central la puesta en escena de una obra clásica del teatro esloveno "El cazador furtivo", con la dirección de Štefan Godec. Una excelente actuación de todos los artistas, el dominio de la pronunciación, una escena de alto nivel entusiasmaron a los espectadores, que premiaron al grupo teatral con un entusiasta aplauso. (Pág. 3)

UNA JUVENTUD SOLIDARIA

Promovida por la dirección de las juventudes de nuestra colectividad un grupo numeroso de jóvenes participó el pasado 27 de octubre de una acción solidaria en el marco de la "Fundación Banco de Alimentos". En las instalaciones de esa asociación ayudaron a preparar los paquetes de alimentos que luego se distribuyen entre más de 90.000 personas, el 80% de las cuales son niños. Seguirán participando de estas actividades. Para más información de esta entidad benéfica pueden buscar en www.bancodealimentos.org.ar (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com. Za Društvo ZS: Franci Znidar / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin in Jože Horn, Marko Fink, Marko Kremžar, Alenka Prijatelj, Lucijana Hribar, Monika Oblak, Rok Fink in Franci Markež. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torška do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v soboto pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

EVROPSKO PRVENSTVO V BALINANJU

V Kopru se je končalo evropsko prvenstvo v balinanju. Slovenska junaka sta postala Aleš Borčnik v hitrostnem zbijanju in Jure Kozjek v igri posameznikov, ki sta se ovenčala z naslovoma evropskih prvakov. Slovenija je ob tem osvojila še tri srebrna odličja.

MARIBOR IZTRŽIL TOČK

Nogometaši Maribora so v 2. krogu lige prvakov (skupina G) v Gelsenkirchnu igrali neodločeno 1:1 s Schalkejem. Zadetek za Maribor je prispeval Damjan Bohar v 38. minuti, za Schalke pa Klaas-Jan Huntelaar v

56. Chelsea vodi s štirimi točkami z dveh tekem, Maribor in Schalke jih imata po dve, Sporting pa eno. Izbranci Anteja Šimundže bodo naslednjo tekmo v tem tekmovanju igrali 21. oktobra, ko bodo gostovali v Londonu pri Chelseaju.

TRIJE NA TENIŠKI LESTVICI

Srbski teniški igralec Novak Đoković, ki je osvojil turnir v Pekingu z nagradnim skladom 3,8 milijona dolarjev, na lestvici ATP povečuje prednost pred zasledovalci. Najboljši Slovenec na lestvici ostaja Blaž Rola, ki je napredoval na 88. mesto, poškodovani Blaž Kavčič je nazadoval na 96.

mesto, Aljaž Bedene pa na 151. mesto. Omenjena trojica so edini slovenski teniški igralci, ki so na lestvici ATP med najboljšimi 300 na svetu.

ZMAGA V AMERIKI

Slovenski ultra-maratonski kolesar Marko Baloh je zmagal na 31. dirki Silver State 508. Dirka je znana kot najstarejša kvalifikacijska preizkušnja za dirko prek Amerike. Dolga je 817 km in ima približno 7000 m višinske razlike. Baloh je na omenjeni dirki pred desetimi leti že zmagal, v svojem drugem nastopu pa je spet ugnal vso konkurenco. Zmagal je s prednostjo dobre ure in pol pred najbližjim zasledovalcem in hkrati dosegel rekord dirke: 26 ur in 24 minut - njegova povprečna hitrost je znašala 31km/h. Drugo in tretje mesto sta zasedla Američana Sean Cuddihy in Adam Bickett.

PREVC ZADOVOLJEN

Slovenski skakalni šampion Peter Prevc, ki

Peter Prevc

je minulo zimo po zmagi na zadnji tekmi sezone v Planici končal kot drugi najboljši skakalec sveta v svetovnem pokalu, je s pripravami na zimsko poolimpijsko sezono zelo zadovoljen. Sploh kondicijsko še nikoli ni bil tako dobro pripravljen. Naporni kondicijski treningi mu niso povzročali večjih težav, tako da si je nabral dobro podlago za zimo. Do začetka zimske sezone, prva tekma svetovnega pokala bo 21. novembra v

Klingenthalu, je še sedem tednov. Zdaj nas v bistvu čaka še sedem tednov najbolj zakompliciranih priprav na zimo, opozarja mladi šampion.

PORAVNAJTE
NAROČNINO!PORAVNAJTE
NAROČNINO!

OBVESTILA

SOBOTA, 11. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. oktobra:

Obletnica Našega doma v San Justu.

PONEDELJEK, 13. oktobra:

Romanje v San Nicolas - ustoličenje podobe Marije Pomagaj z Brezij in posvetitev Marijinemu Brezmadežnemu srcu; ob 12. uri.

ČETRTEK 16. oktober:

Z.S.M.Ž. San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16. uri. Govorila bosta dr. Peter Hafner o Alzheimerju in lic. Damian Diez o zdravi dieti. Vsi lepo

vabljeni!

SOBOTA, 18. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Predavanje v Slovenski hiši »Slovenija v iskanju Božjega delca« v priredbi S.K.A.

NEDELJA, 19. oktobra:

Materinski dan.

SOBOTA, 25. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Na Pristavi igra »JEZ«

NEDELJA, 26. oktobra:

Obletnica na Pristavi.

Otroška počitniška kolonija 2015
v Córdoba

Od 2. januarja do 12. januarja 2015

Vodi: prof. Mirjam Mehle Javoršek

Cena za 1. otroka: \$ 4.000 ; za 2. otroka: \$ 3.000 ; za 3. otroka: \$ 2.000 ; za osmošolce: \$ 3.800

-plačljivo v treh obrokih-

1. obrok zapade 15. oktobra

2. obrok zapade 15. novembra

3. obrok zapade 15. decembra

Prijave: Alenka Prijatelj, tel.: 4654-6477

e-mail: alenkasch@yahoo.com.ar

7:45 > Zbiranje gostov pred farno cerkvijo San Justo

8:00 > Sveta maša za žive in rajne rojake iz okraja v Sanjuški stolnici

9:30 > Dobrodošlica navzočim
Dviganje zastav
Pozdrav odsekov
Nato zajtrk za vse navzoče

10:30 > **Kulturni program**
v zgornji dvorani:

> Slavnostna govornica: gđč. Urška Makovec

> Na odru Frida Beznika:
»Slovence nas ljubi,
si v vek nas želi«
VLADIMIR KOS

> Akademija v plesu, pesmi in besedi

13:00 > **Kosilo** in po kosilu prosta zabava

58. obletnica Našega doma
Nedelja 12. oktobra 2014
Hipólito Yrigoyen 2756 - San Justo

Vsi prav lepo vabljeni!

NAKAZNICE ZA KOSILO lahko dobite pri ge.Mici Malavašič Cassullo (4441-5528) ali pri ge. Mari Uštar Novljan v Našem domu, vsak dan od 8. do 12. ure (4651-4914).

SLOVESNKA KULTURNA AKCIJA

vas prirčno vabi na znanstveno predavanje

Univ. dipl. inž. elektrotehnike Marka Mehleta na temo

»Slovenija v iskanju Božjega delca«

V soboto, 18. oktobra ob 20. uri, v mali dvorani v Slovenski hiši.

PREVOD TINA MAHKOTA THE WEIR

V SOBOTO 25. OKTOBRA NA PRISTAVI

Conor McPherson

Proslava 60. obletnice S.K.A. je zaradi organizacijskih težav preložena na poznejši datum.